

7. 11. 2008

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Boj proti padělkům a nedovoleným napodobeninám

Na základě několika uskutečněných průzkumů a auditů provedených specializovanými společnostmi lze konstatovat, že ne všechny právnické osoby se dostatečně věnují problematice svého duševního vlastnictví, zejména pak jeho ochraně. Ročně tak přicházejí o značné zisky. Duševní vlastnictví se postupně stává stále významnějším faktorem, jehož ochrana by měla patřit mezi základní prvky obchodních vztahů po celém světě. Globalizace trhů a neustálý vývoj technologií přináší firmám v tomto směru nejen nové možnosti, ale i hrozby. Jedním ze stěžejních prvků úspěšnosti je tak ochrana hodnoty duševního vlastnictví včetně ochranných známek, kdy padělání nebo krádež mohou představovat veliký obchodní problém. Základem pro jejich ochranu a boje proti padělání a krádežím by měla být obchodní strategie právnické osoby.

▣ ▣ ▣ HOLEC, ZUSKA
& PARTNEŘI

ADVOKÁTI | ATTORNEYS | RECHTSANWÄLTE

Jedním z prvotních prostředků k účinnému boji proti zachycování padělků či nedovolených napodobenin (zboží porušujícího práva duševního vlastnictví) - *padělky* již při samotném vstupu na území státu slouží nejen vnitrostátní legislativa, ale také propracovaná komunitární úprava Evropské unie, v jejichž rámci jsou dány pravomoci celních orgánů a soudů. Těmito postupy lze zamezit propuštění tohoto zboží do volného oběhu na území České republiky, což je jistě časově a finančně méně náročné než jeho „dohledávání“ a zajišťování až při prodeji a všech souvisejících činnostech.

Legislativní rámec tvoří zejména nařízení Rady (ES) č. 1383/2003, o přijímání opatření celních orgánů proti zboží podezřelému z porušení určitých práv duševního vlastnictví a o opatřeních, která mají být přijata proti zboží, o kterém bylo zjištěno, že tato práva porušilo, nařízení komise (ES) č. 1891/2004, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení č. 1383/2003 (dále dohromady jen „*Nařízení*“) a jejich transpozice - zákon č. [191/1999](#) Sb., o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví a o změně některých dalších zákonů (dále „*protipirátský zákon*“).

Obecně lze konstatovat, že majitel (vlastník) porušovaného práva se jako oprávněná osoba může domoci ochrany jak prostřednictvím čistě správního řízení, tak kombinací řízení správního a soudního. Výhodou správního řízení bez účasti soudu je jeho neformálnost, rychlost a v neposlední řadě i menší nákladnost pro účastníky řízení. V neprospěch soudního řízení zahájeného majitelem (vlastníkem) práva proti narušiteli hovoří zpravidla jeho formálnost, délka a vynaložení nákladů ne zcela bezproblémově vymahatelných na narušiteli práva.

Postup podle protipirátského zákona

Majitel práva by v první řadě měl vyplnit, doložit požadovanými doklady a podat u Celního ředitelství v Hradci Králové, žádost o přijetí opatření proti jakémukoliv zboží, u něhož vznikne podezření, že by mohlo porušovat jeho práva. Územně se může žádost týkat pouze jednoho státu Evropské unie

(Česká republika), v případě, že majitel práva je držitelem např. ochranné známky Společenství, průmyslového vzoru Společenství, označení původu či zeměpisného označení chráněného Společenstvím, žádost by se týkala více nebo všech států Evropské unie. Sama žádost, pokyny k použití a ostatní nezbytné informace jsou obsahem Nařízení, jeho příloh a protipirátského zákona. Žádost lze snadno vyplnit přes webovou stránku Celní správy České republiky (<http://www.cs.mfcr.cz/cmsgrc/>).

Žádosti není zpoplatněna a v případě její akceptace uvedeným orgánem platí po dobu jednoho roku. O její opětovné prodloužení vždy na další rok je možno samozřejmě požádat. Po tuto dobu celní orgány při výkonu celního dozoru přijímají nezbytná opatření, pokud zaznamenají dovoz zboží důvodně podezřelého z porušování práv.

Dojde-li k zadržení zboží, u něhož existuje podezření, že by mohlo porušovat práva duševního vlastnictví, oznámí toto místně příslušný celní orgán majiteli práva spolu s příslušnými informacemi.

Majitel práva je povinen ve lhůtě deseti pracovních dnů, s možností prodloužení o dalších deset dnů, vyrozumět celní orgán o svém postupu za účelem zničení zboží, tzn. zejména celnímu orgánu sdělit svůj souhlas s likvidací zboží a současně s tím i souhlas příjemce zásilky (deklarant, vlastník nebo držitel zboží). Jedná se o tzv. zkrácené mimosoudní řešení. Pokud v této či prodloužené lhůtě neposkytne majitel práva celním orgánům potřebnou součinnost, bude zboží propuštěno do příslušného režimu. Problematickým požadavkem se jeví výše zmíněný souhlas příjemce zásilky. Zde je potřeba uvést, že tento souhlas lze obdržet i tzv. mlčky. Předpokladem je, že majitel práva vyzve písemně příjemce zboží, aby zničil uvedené zboží z důvodu, že zboží porušuje jeho práva a příjemce zboží nepodá námitky v desetidenní lhůtě, která může být v odůvodněných případech prodloužena na celkem dvacet dní. Po splnění těchto náležitostí v podstatě nic nebrání zničení zadrženého zboží celními orgány na náklady příjemce zásilky. Není-li znám, tak náklady jdou k tíži majitele práva.

Ani v těchto případech se nejedná o zcela jednostrannou záležitost, což vyplývá z tzv. jistoty / kauce, jež má sloužit k ochraně příjemce zásilky (a snad i vyloučit či omezit neopodstatněný konkurenční boj) a jejímž účelem je možnost za stanovených podmínek dosáhnout propuštění zadrženého zboží. O výši jistoty rozhoduje celní orgán tak, aby byla dostatečně vysoká k ochraně zájmů majitele práva (měla by odpovídat možné škodě, kdyby bylo zboží propuštěno do volného oběhu, tedy nebylo-li celním orgánem zadrženo). Jistota je vázána do doby, než je soudem rozhodnuto o možné náhradě škody. Nicméně se zdá, že celní orgány zřejmě přistupují k řešení těchto situací pragmaticky, při splnění všech podmínek propouští zboží do příslušného režimu, aby jej následně zadržely na základě jiného právního titulu.

Nejsou-li zcela splněny všechny podmínky (zejména souhlas obou stran) pro naplnění uvedeného tzv. zkráceného mimosoudního řešení, je nutné uplatnit práva soudní cestou. To se děje podáním určovací žaloby (tzv. „padělkové žaloby“) u příslušného soudu. I v tomto případě musí majitel práva dodržet uvedenou desetidenní lhůtu, ve které celnímu orgánu dokládá podání žaloby, jinak se vystavuje nebezpečí propuštění zboží celním orgánem do příslušného režimu. Majitel práva se tímto způsobem domáhá vydání soudního rozhodnutí, že popsáním jednáním došlo k porušení přesně určeného práva k duševnímu vlastnictví majitele - žalobce.

V případě, že soud rozsudečným výrokem rozhodne, že zadržené zboží porušuje práva duševního vlastnictví, celní orgán na základě tohoto pravomocného rozhodnutí soudu provede likvidaci zadrženého zboží na náklady příjemce zásilky. Opět, není-li znám, náklady nese majitel práva. Uvedené soudní rozhodnutí slouží majiteli-žalobci i jako exekuční titul pro vymožení náhrady nákladů řízení vůči příjemci zásilky. V praxi to bývá ovšem problematické.

Soud může ve svém rozhodnutí, kterým uzná, že se jedná o zboží porušující práva k duševnímu

vlastnictví, též rozhodnout, že bude postačovat před dalším nakládáním se zbožím pouhé odstranění ochranných známek ze zadržného zboží na náklady příjemce zásilky. Celní orgány ovšem i takto „upravené“ zboží, které soud označil rozhodnutím za padělky, do požadovaného režimu nepropustí s poukazem na ustanovení celních právních předpisů neumožňující jim tento postup. Nápravu stavu lze ovšem dosáhnout poměrně jednoduchým formálně právním úkonem.

Právně přijatelným způsobem lze zboží porušující práva k duševnímu vlastnictví použít i na humanitární účely se souhlasem majitele práva a při odstranění ochranných známek ze zboží a zamezení dalšího obchodování s ním.

Oldřich Trojan

[Advokátní kancelář HOLEC, ZUSKA & Partneri](#)

Václavské náměstí 2-4

110 00 Praha 1

Česká republika

Tel: (+420) 296 325 235

Fax: (+420) 296 325 240

recepce@holec-advokati.cz

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [10 otázek pro ... Barboru Paclíkovou](#)
- [Souhrn významných událostí ze světa práva](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Proč musí obhájce u soudu mlčet?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Velké tápání okolo švarcsystému](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)